

Databázové systémy

NoSQL

Literatúra

Pramod J. Sadalage and Martin Fowler: NoSQL Distilled: A Brief Guide to the Emerging World of Polyglot Persistence, 2012 by Addison-Wesley Professional.

Príklad

- Simple Web Analytics
 - id, user_id, url, pageviews

Príklad

- Simple Web Analytics
 - id, user_id, url, pageviews
- A zrazu to začne byť úspešné...

Príklad

- Simple Web Analytics
 - id, user_id, url, pageviews
- A zrazu to začne byť úspešné...
 - a začnú prichádzať timeouts pri insertovaní

Príklad

- Simple Web Analytics
 - id, user_id, url, pageviews
- A zrazu to začne byť úspešné...
 - a začnú prichádzať timeouts pri insertovaní
 - Riešenie: dávkové spracovanie, pridáte queue a workera, ktorý inserte vždy 1000 záznamov naraz

Príklad

- Simple Web Analytics
 - id, user_id, url, pageviews
- A zrazu to začne byť úspešné...
- A ešte viac úspešné
 - Worker nestíha, fronta rastie
 - Viac workerov, databáza je bottleneck
 - Riešenie: sharding (horizontal partitioning)
 - Musím prepísať skoro celú svoju aplikáciu (backend)

Príklad

- Simple Web Analytics
 - id, user_id, url, pageviews
- A zrazu to začne byť úspešné...
- A ešte viac úspešné
- A ešte...
 - Zistím, že som zvolil málo shardov
 - Resharding je peklo...

Príklad

- Simple Web Analytics
 - id, user_id, url, pageviews
- A zrazu to začne byť úspešné...
- A ešte viac úspešné
- A ešte...
- A už mám tak veľa hardvéru, že mi na jednom stroji odíde disk
 - Nechávam v “pending” queue, master/slave replikácia

NoSQL

- Objavujú sa problémy v súvislosti s manažmentom a analýzou dát, pre ktoré nie sú prístupy založené na relačných databázach najvhodnejšie
- NoSQL tu vo význame “nie RDBMS”

NoSQL

- Objavujú sa problémy v súvislosti s manažmentom a analýzou dát, pre ktoré nie sú prístupy založené na relačných databázach najvhodnejšie
- NoSQL tu vo význame “nie RDBMS”
- Neznamená to, že sa nesmie používať SQL
 - existujú NoSQL prístupy využívajúce SQL :)

Čo nám poskytuje DBMS?

- efektívne
- spoľahlivé
- vhodné
- bezpečné
- viac-používateľske
- ukladanie a prístup k veľkému množstvu perzistentných dát

Niekedy až príliš veľký balík

- efektívne
- spoľahlivé
- vhodné
- bezpečné
- viac-používateľske
- ukladanie a prístup k veľkému množstvu perzistentných dát

Niekedy až príliš veľký balík

- efektívne
- spoľahlivé
- vhodné
- bezpečné
- viac-používateľske
- ukladanie a prístup k veľkému množstvu perzistentných dát

Čo robí RDBMS “convenient”

- Jednoduchý dátový model
- deklaratívny dopytovací jazyk
- transakcie, obmedzenia

Čo robí RDBMS “convenient”

- Jednoduchý dátový model
- deklaratívny dopytovací jazyk
- transakcie, obmedzenia
- všetko to spolu hrá v jednom balíku

Čo robí RDBMS “convenient”

- Jednoduchý dátový model
- deklaratívny dopytovací jazyk
- transakcie, obmedzenia
- všetko to spolu hrá v jednom balíku
 - Je to +/- štandardizované, všetci to používajú a chápu

Čo robí RDBMS “convenient”

- Jednoduchý dátový model
- deklaratívny dopytovací jazyk
- transakcie, obmedzenia
- všetko to spolu hrá v jednom balíku
 - Je to +/- štandardizované, všetci to používajú a chápu
 - V minulosti DB často ako **integračná db**

Čo robí RDBMS “convenient”

- **Jednoduchý dátový model??**
- deklaratívny dopytovací jazyk
- transakcie, obmedzenia
- všetko to spolu hrá v jednom balíku
 - Je to +/- štandardizované, všetci to používajú a chápu
 - V minulosti DB často ako **integračná db**

Problémy

- Impedance mismatch
 - Rozdiel medzi dátovými štruktúrami v pamäti vs. relačný model
 - Tuple vs. nested records, lists, hashes...

Problémy

- Impedance mismatch
 - Rozdiel medzi dátovými štruktúrami v pamäti vs. relačný model
 - Tuple vs. nested records, lists, hashes...
- ORM?
 - Ak si nebudem databázu všímať, ona sa mi svojim výkonom raz pripomenie

Problémy

- Impedance mismatch
 - Rozdiel medzi dátovými štruktúrami v pamäti vs. relačný model
 - Tuple vs. nested records, lists, hashes...
- Integrovaná databáza → aplikačná databáza
 - Textové API cez HTTP protokol (XML, **JSON**)
 - A toto je rich data structure, nemusím prenášať relácie

Problémy

- Impedance mismatch
 - Rozdiel medzi dátovými štruktúrami v pamäti vs. relačný model
 - Tuple vs. nested records, lists, hashes...
- Integrovaná databáza → aplikačná databáza
 - Textové API cez HTTP protokol (XML, **JSON**)
 - A toto je rich data structure, nemusím prenášať relácie
- Fungovanie v clustri
 - Rozmach webu a dát, ktoré sa vygenerujú z trafficu

Problémy

- Impedance mismatch
 - Rozdiel medzi dátovými štruktúrami v pamäti vs. relačný model
 - Tuple vs. nested records, lists, hashes...
- Integrovaná databáza → aplikačná databáza
 - Textové API cez HTTP protokol (XML, **JSON**)
 - A toto je rich data structure, nemusím prenášať relácie
- Fungovanie v clustri
 - Rozmach webu a dát, ktoré sa vygenerujú z trafficu
 - A relačné db neboli navrhnuté na beh v clustri

Čo robí RDBMS “convenient”

- Jednoduchý dátový model
- deklaratívny dopytovací jazyk
- transakcie
- všetko to spolu hrá v jednom balíku
 - problém je, ak nám k tomu nehrajú dáta

kedy to nie je až tak “convenient”

- keď máme nerelačné dáta
 - veľký preprocessing na to, aby sme dáta dostali do tabuliek
- keď nepotrebuje komplikované dopyty
 - možno nám stačí jednoduchý fetch (key-value)
- keď nepotrebuje dokonalú garanciu transakcií a totálnu fail-proof
 - ale radšej by sme to mali celé rýchlejšie

Iné požiadavky aplikácií

- jednoduchší (resp. nerelačný) model
- spoľahlivosť nie je kritická – vieme dať redo
- perzistencia – jednoduché súbory sú OK
- ukladanie a prístup k **veľkému množstvu** perzistentných dát
- Vysoká efektívnosť

Iné požiadavky aplikácií

- jednoduchší (resp. nerelačný) model
- spoľahlivosť nie je kritická – vieme dať redo
- perzistencia – jednoduché súbory sú OK

Obetujeme niečo za niečo

- ukladanie a prístup k **veľkému množstvu** perzistentných dát
- Vysoká efektívnosť

Viete čo je to cap?

?

?

Asi treba íst' do angličtiny

?

Brewer's CAP Theorem

- Consistency
- Availability
- Partition Tolerance

Brewer's CAP Theorem

- Consistency
 - dvaja zákazníci si naraz nekúpia poslednú letenku
 - riešia databázy so svojim ACID (pamätáte si ešte?)
- Availability
- Partition Tolerance

Brewer's CAP Theorem

- Consistency
- Availability
 - služba je dostupná
 - Amazon: desatina sekundy navyše v response znamená 1% tržieb
 - Google: pol sekundy latencie navyše zníži traffic o pätinu
- Partition Tolerance

Brewer's CAP Theorem

- Consistency
- Availability
- Partition Tolerance
 - nastáva v prípade, že máme viacero serverov
 - partície vzniknú ak sa preruší spojenie medzi serverom A a serverom B
 - Partition Tolerance hovorí, že systém sa musí správať korektne až kým nenastane kompletný kolaps siete

Brewer's CAP Theorem

- Keď škálovať, tak horizontálne
 - scale out namiesto scale up
- Ale keď pôjde do tuhého, tak Vaša aplikácia CAP nedosiahne
 - môžete mať ľubovoľné dve z CAP, ale nie všetky tri
 - biznis hovorí, že je treba obetovať konzistenciu
 - Eventual consistency

Späť(?) k NoSQL

- Flexibilná schéma
- Jednoduchšie/lacnejšie nasetupovať (?)
- Masívna škálovateľnosť
 - veľa dát
 - bleskové spracovanie
 - veľa dát
- Nižšia konzistencia → vyšší výkon a dostupnosť

Nejaké nevýhody?

- Absencia deklaratívneho dopytovania
 - viac programovania
- Nižšia konzistencia
 - nižšia spoľahlivosť, resp. garancia dát

Príklad – web log

- CSV: UserID, URL, timestamp, additional-info
- Nahratie dát do RDB
 - čistenie dát
 - extrakcia dát
 - verifikácia
 - špecifikácia schémy

Príklad – web log

- CSV: UserID, URL, timestamp, additional-info
- Nahratie dát do RDB
 - ~~čistenie dát~~
 - ~~extrakcia dát~~
 - ~~verifikácia~~
 - ~~špecifikácia schémy~~
- NoSQL prístup: nerobte nič z toho, pracujte priamo s dátami zo súborov, kde sú uložené

Príklad – web log

- CSV: UserID, URL, timestamp, additional-info
- Dopytovanie: nájsť všetky záznamy
 - pre dané UserID
 - pre danú URL
 - pre tento timestamp
 - ktoré majú v additional-info niečo špeciálne

Príklad – web log

- CSV: UserID, URL, timestamp, additional-info
- Dopytovanie: nájsť všetky záznamy
 - pre dané UserID
 - pre danú URL
 - pre tento timestamp
 - ktoré majú v additional-info niečo špeciálne
- Nič z toho nevyžaduje SQL
- Ale je to paralelizovateľné

Príklad – web log

- CSV: UserID, URL, timestamp, additional-info
- Dopytovanie: nájsť páry UserID, ktoré prístupujú na rovnakú URL

Príklad – web log

- CSV: UserID, URL, timestamp, additional-info
- Dopytovanie: nájsť páry UserID, ktoré prístupujú na rovnakú URL
 - potrebujeme self-join

Príklad – web log

- CSV: UserID, URL, timestamp, additional-info
- Dopytovanie: nájsť páry UserID, ktoré pristupujú na rovnaku URL
 - potrebujeme self-join
 - ale úprimne...je to divná query, ktorú asi v aplikácii nebudete potrebovať :)

Príklad – web log

- CSV: UserID, URL, timestamp, additional-info
- CSV: UserID, name, age, gender
- Dopytovanie: nájsi priemerný vek používateľov prístupujúcich na danú URL
 - na toto je SQL fajn
 - ale ako je to s konzistenciou?

Príklad - wikipedia

- Veľká zbierka dokumentov
- kombinácia štrukturovaných a neštrukturovaných dát
- Nájsť úvodný paragraf všetkých stránok o amerických prezidentoch pred rokom 1900

Príklad - wikipedia

- Veľká zbierka dokumentov
- kombinácia štrukturovaných a neštrukturovaných dát
- Nájsť úvodný paragraf všetkých stránok o amerických prezidentoch pred rokom 1900
- Ako na toto vymyslieť relačnú schému?
- Konzistencia asi nie je až taká kritická
 - veď nejaká stránka možno ešte ani neexistuje

Polyglot persistence

- Časti našej aplikácie majú rôzne požiadavky
 - Finančné dáta – bezpečne schované za ACIDom relačných databáz
 - Nákupný košík v e-shope – v niečom rýchlom, ak tieto dáta neprežijú nejakú poruchu, tak my to prežijeme

NoSQL a schemaless-ness

- Väčšina NoSQL riešení nepotrebuje explicitne definovať schému dát
 - Niektoré to však podporujú (elasticsearch mapping)
- Každý záznam môže mať teoreticky úplne custom štruktúru
 - Ale asi by sa s tým v aplikácii ťažko pracovalo
- Schéma je teda prítomná implicitne v kóde
- ...a čo s migráciami?

S čím pracujú NoSQL databázy?

- V RDB máme záznamy rozbité do množstva riadkov v rôznych tabuľkách
- V NoSQL máme **agregáty**
 - Môže byť komplexná dátová štruktúra
 - S listami, podštruktúrami
 - S ktorou chceme v našich scenároch pracovať ako s jednou jednotkou
 - A na nej mať konzistenciu, atomicitu
 - Perfektné pre horizontálne škálovanie

Problémy agregátov

- Viacero možností ako definovať agregáty

users

```
{  
  "id" : 1,  
  "name": "Martin",  
  "billingAddress": [{city: Chicago}]  
}
```

orders

```
{  
  "id" : 99,  
  "customer_id" : 1,  
  "orderItems": [{"productId": 27, "price": 35.47,  
    "productName": "NoSQL Distilled" }, {...}],  
  "shippingAddress" : {"city": {...}},  
  "paymentInfo": {...}  
}
```


customers with orders

```
{  
  "id" : 1,  
  "name": "Martin",  
  "billingAddress": [{city: Chicago}],  
  "orders" : [{  
    "id" : 99,  
    "customer_id" : 1,  
    "orderItems": [{"productId": 27, "price": 35.47, "productName": "NoSQL Distilled" }, {...}],  
    "shippingAddress" : {"city": {...}},  
    "paymentInfo": {...}  
  ]  
}
```

Problémy agregátov

- Viacero možností ako definovať agregáty
- Už pri návrhu schémy musím rozmýšľať nad tým, aké dopyty budem vykonávať a ako chcem, aby sa vykonávali
 - Pohľad zákazníka vs. pohľad manažéra, ktorý chce GROUP BY
 - To pri SQL nemusím riešiť

Agregáty a ACID

- Atomicita na úrovni agregátu
- Ak potrebujem atomickú operáciu cez viacero agregátov, tak si ju musím zabezpečiť na aplikačnej úrovni

..a keď už sme znova pri tom škálovaní

- Sharding
 - Rozdelenie dát na viacero serverov
 - Napr. objednávky z Európy v Írskom datacentre, z Nového Zélandu v Austrálskom
- Replikácia
 - Master-slave
 - peer-to-peer

Typy NoSQL systémů

- MapReduce framework
- Key-value storage
- Column storage
- Document storage
- grafové databáze

